

“Ilerda”

revista quinzenal

portantveu de l'«agrupació normalista Ilerda» de Lleida

Redacció i Administració: Escola Normal, Boters

Lleida, 1 de novembre de 1932

EDITORIAL

la nostra posició

Un altre curs, la revista “ILERDA” surt disposada a ésser el portantveu de tots els estudiants.

En l'Associació Ilerda hi caben tots aquells estudiants que, veritablement, tinguin un esperit liberal, doncs els que no el tinguin procuraran associar-se en altres llocs. Però això, no vol dir que necessàriament els d'Ilerda tinguin de pensar d'una mateixa manera.

Cada associat té el dret d'expressar, per mitjà de la revista, el que ell pensa sobre els assumptes que pot tractar allà.

Ho hem repetit i tornarem a repetir-ho. Tot associat té el dret de combatre un escrit que no el convenci, solament deu posar com es natural el seu nom al peu de l'article fent-s'en responsable.

L'organització no vol catequitzar a ningú, té per missió única: exclusivament l'unió entre els estudiants, organitzar allò que individualment seria impossible fer-ho.

Tots, amb el nostre criteri personal, però prestant la mútua ajuda i voluntat, podem fer bona feina.

Es natural que l'Associació tingui un caràcter predominant. Aquest és el de defensa de tot allò que representi un progrés pels nostres estudis. Laicisme, coeducació, cooperació estudiantil, tot això es acceptat com a principis de l'organització precisament perquè es diu i és una organització amb caire liberal, apolítica i aconfessional.

En la Revista aquest caire li donarà els articles de redacció, controlats per la directiva, les demés pàgines estan obertes al criteri de tots exposant-se, naturalment, a que algú li porti la contrària.

Demanem, doncs, que tots aquells que no estiguin conformes a un escrit, en lloc de dedicar-se a sabotejar l'obra que es de tots, es disposi a combatre amb la pluma als dits i si no vol fer-ho des de les mateixes planes per ésser enemic nostre (també tenim enemics) que ho faci d'allà on vulgui.

Per la nostra part no deixarem passar per alt tot allò que no estiguem disposats a acceptar i que mereixi ésser comentat o combatut.

F. G.

I'estudiant

Son les 12, nostres passos es dirigeixen a donar un acostumat passeig per tal de despertar nostre estòmag, a tall d'aperitiu. Poc comenarem quan davan nostre passà un subjecte que ens cridà vivament l'atenció.

Era un jove un xic demòcrat, la testa enlairada, el mirar curiós, el gest despreciosament, el somriure agraciad, el caminar gens duptós; qui pot ésser? Continuem contemplant-lo seguim-li els passos.

Es l'aparador d'una llibreria que ha despertat la seva curiositat i amb interès marcat mira i remira tots els llibres que ben ordenats estan damunt llurs prestatges...

Després d'haver curiosejat, continua son camí fins arribar a les portes d'un café, mira a dreta i esquerra... s'arregla la corbata, s'introdueix, i va directe a un billar... el coneix perfectament, juga molt bé,... qui pot ésser? Nostre curiositat no ha estat satisfeta encara, no obstant nostres ulls no el deixen de vista.

Es fosc, els carrers s'omplen de gent que passeja tranquila i joiosa sens dupte donant una estona d'esbarjo i descans al cos i al enteniment després del llarg treball de tot el dia.

Tenim al nostre protagonista que és deixa arrastrar per aquesta corrent humana que el porta a disfrutar, a riure, a esbarjir-se. Sos amics el criden, semblants iguals, parlar el mateix.

Hola fulano?... Si haguessis vingut a física...?

Ens mirem amb el company, comprenem, i ens apartem. Espontaniament diem: Es un estudiant. Precisament com l'hem conegut?

Es la vida, qui ens crida moltes vegades i ens obliga com fada misteriosa a disfrutar-la, fent faltar a una classe on el pro-

fessor l'espera per a poguer-lo amarar de ciència, i ell inconscient, trepitja i trenca els llaços de l'obligació i marxa amb carrera frenètica a gaudir, a introduir-se dins els viaranyys dels viçí.

Són l'Institut, la Normal els nostres centres culturals que ens ofereixen ben generoses la ciència, l'educació la formació física i intel·lectual despreciant-ho l'estudiant precisament d'una forma inconscient.

Aquest és el concepte general que es té d'un estudiant... Una aventura cercada en mitjà de dificultats, un fet que pugui fer sorollar amb sa publicitat forces opinions, una heroicitat portada a cap, els llibres després....

No mereix altre retrat la paraula *estudiant* brollada dels llavis d'un públic. Veritablement, es així? Per desgràcia avui es concebeix com una mena d'excepció el verdader estudiant, sens dupte confirma la regla provant-nos l'evidència d'aquesta opinió.

Es un estudiant qui escriu aquestes ratlles, un que conviu la vida bonica d'estudiant i coneix molt a fons els camins de la mateixa, però no val ésser conseller, res més diré, amb veu molt alta que caldría canviar aquesta mena de pensar d'aquest massa curios públic.

MARCEL·LI BARRIL
Oficial

Si al néixer ens posessin un vestit de ferro per tal d'impedir el nostre creixement físic més enllà d'un límit fixat arbitràriament per una minoria, i ens deixessin convertits en enanots, diríam que el que es feia, era un crim de lesa Humanitat.

Un crim tan horrorós com aquest s'està cometent des de fa molts segles; el cervell del fill del pobre, no pot desenrotillar-se intel·lectualment més enllà d'un grau que la classe detentora ha fixat per a la seva conveniència.

a deshora

Cambió España de régimen. — Cayó el existente carcomido y maltrecho. — La República, faro de la esperanza, sol refulgente y brillante pletórica de entusiasmo, saturada de una inmensa energía potencial acumulada al correr de los años febriles, empieza a manifestarse, moviliza su mesurada de sagaces inteligencias formadas en el fervor de la lucha y dan a luz una serie de medidas, sustentáculos de la ruinosa obra que descuidada por unos y sobacada por otros, está pronto a derrumbarse. Yo pregunto ¿no sería mejor dejar o favorecer esa sobacación, ese derrumbamiento y sobre los escombros edificar una obra fuerte, capaz para ahora y para el futuro y que no fuere olvidada por nuestros hijos, para evitar su caída, su ruina? No ha sido ese el criterio seguido por los prohombres que nos dirigen. No los censuro. Ellos sabrán porque lo hacen pero...ya que siguen el criterio de no derrumbar, de no destruir, la obra existente parécmeme que para mejor sostenerlas sus medidas debieran dirigirse a fortalecer los cimientos, el fundamento, la base. Es lo más natural y lógico.

Y ¿cuales son las medidas surgidas con respecto a nosotros los estudiantes del Magisterio?

Reconozcamos y mostrémonos agradecidos por haber elevado nuestra situación material hasta unos límites que jamás pudimos soñar pero ¿no os parece que los beneficios dimanados de esta medida están enormemente atenuados por lo que se refiere a la amplitud de nuestros estudios?

Decidme ¿no era mas asequible nuestra carrera antes que ahora a la clase necesitada? ¿Por ventura creéis que podrán resistir seis años de bachillerato y tres o cuatro de carrera otros, que los que tengan dinero? ¿y si la República vino precisamente a remediar la desigualdad existente, a termi-

nar la diferencia de clases, a satisfacer aspiraciones, a calmar las ansias de saber de todos, ¿creéis acertada esa medida? Confesad que no. Pero no soy derrotista, no lo creáis no digo esto para hacer daño a nuestra República, es que debemos estar alerta para ayudar en cuanto nos sea posible a nuestros dirigentes y advertirles de su error para ennoblecimiento de la misma.

Creo, pues, compañeros que esa medida no está mal, muy al contrario, el maestro cuanto mas culto mejor. Mejor precisamente para íntima satisfacción y sobre todo para que pueda enseñar el bachillerato y hasta su misma carrera a quien no pueda desplazarse a la capital por carecer de medios económicos..... ¡y los hay tantos! Pero esa medida está dada a deshora y mina por su base los beneficios que dimanan pudieran del aumento de nuestro premio y cultura.

Porqué, decidme ¿para qué querrán esos desgraciados ese aumento de sueldo y de cultura, si no pueden estudiar, sufragar los gastos de diez años de carrera. Maldita la falta que les hace a ellos. ¿No os parece? Por eso creo que mientras la República, no pueda ella misma, no dicte medidas que favorezca económicamente a los que sientan ansias de saber mientras en las escuelas primarias no sea establecida la selección de inteligencias, tampoco debiera dictar otras que como la anterior si bien exalta y enaltece la cultura del maestro, impide en cambio que estudien los que quizás mayor provecho sacaran y más amparo necesiten pues ya tienen suficiente con el abandono sufrido durante tantos y tantos años de aprobioso e ineffectivo régimen.

FELISA BASTIDA.

Oficial

vidas destrozadas

El artículo del que me voy a ocupar viene a ser como una segunda parte y como término final a mi anterior artículo publicado en otro número de "ILERDA" y titulado «Heroica prostitución».

Pues bien, en él ya expuse en resumidos rasgos, el derrotero que tomaba la vida de cada una de esas jóvenes infelices que debían, por ineludible y cruel dilema del destino, afrontar de modo tan duro y abrumador, el fatal camino que un fallido amor, marcara en su existencia y que luego hizo posible el orgullo y el desdén.

No quiere ello decir que todas han de ser lo que son por estas causas, pero sí se puede afirmar que un caso contrario a éste es casi siempre una excepción a la regla general.

Ahora bien, expuestas ya las causas de tal vida y el estoicismo y paciencia verdaderamente heroicos con que resisten su pesada y dura existencia, me ocuparé en intentar aclarar un pensamiento que acude raudo y obsesionador a mi mente martilleando mi cerebro con insistencia. ¿Qué fin espera a esas desdichadas?, me pregunto, mientras busco y rebusco en mi pensamiento mil razones que puedan despejar tan dramática incógnita.

Y la conclusión a que llego es desoladora, terrible.... ¡su fin!.... ¡un hospital!.... Sí, un hospital donde, en un ambiente que nada encierra de cariño, está condenada a morir lentamente, consumida....

¡Ah, pobres vidas destrozadas en su juventud dorada, por un desvío amoroso que nadie tuvo la compasión de com-

prender, ni el sentimiento de perdonar!...

Su vida transcurre lenta, pesada, abrumadora.... En el ambiente fatal en que al caer ha quedado apresada, ha quedado tan identificada con él, tan duro ha sido el sello que el aprobio ha marcado en ella, que rueda su vida en falsas carcajadas y delirios de farras y excesos mil qué, a la larga, repercuten en su debilitado organismo y acaba gastada, sin fuerzas, exhausta...

Pero, ya nada le importa y se siente feliz al saber que su hijo, ignorando quien es su madre y lanzado ya a la lucha por la vida mediante la educación que recibiera es feliz, esta educación que le cuesta todo a esa madre heroica y amantísima, la cual huye en un supremo del hijo de su alma, para que no caiga sobre éste el peso de su deshonra.

Así acaba la vida de estas mujeres a las que la sociedad tanto menosprecia, cuando no es desprecio sino lástima lo que merecen estas desdichadas jóvenes que han caído al fango del aprobio por aquella falta a que habiales inducido su gran amor por "aquel" que era toda su vida; así acaba su existencia lejos de todo cariño y envueltas por la densa fiebre de la muerte que ya empieza a aprisionarlas con sus fatídicas cadenas; solo un postrer pensamiento brota en ella, solo una palabra suprema asoma a sus labios pálidos por la fiebre "su hijo"; he aquí el conjunto de su vida, este hijo que ignora quién ha sido su madre y que no sabe donde su madre murió.

YOUNG

Libre

LLIBRERÍA

Ramon Urriiza

Llibres per a primera 1.ª i 2.^a
ensenyança

•••

Extens assortit en material
escolar

Cavallers, 11 Telefon 257

LLEIDA

La vida

Que és la vida?

Heus ací una pregunta de difícil contestar.

«La vida és un somni» ha dit Calderón.

Es veritat. Tot a la nostra vida son somnis, il·lusions més o menys reals, però no deixen d'ésser il·lusions.

Vivim més d'il·lusions que de realitats.

Que fora el món si no existissin les il·lusions?

Hi ha moments de màxima felicitat. Però si recordem la llei de Newton que diu: «A tota acció acompaña una reacció d'igual intensitat i sentit contrari», ens serà fàcil comprendre que el despertar d'aquesta felicitat ha d'ésser prompte i trist.

Com podríem saber què és la felicitat si no havem sofrit mai?

La vida es un camí per anar al «Teatre». El Teatre és el Món.

Un hi entra. Pren part a la comèdia, drama o tragèdia segons l'apuntador i l'ambient que hi trova. Finalment surt d'escena quant ha acabat de representar el seu paper corresponent.

Permeteu-me, doncs, lectors i companys

esportives

Una ratxada d'esportivisme ha entrat en aquest curs a la Normal.

Hi ha una gran afició al futbol.

En cada curs, prompte quedà organitzat un equip. Llavors ens feia falta una pilota, doncs també la pilota la varem tenir desseguida. S'adquirí per suscripció popular, la qual activà d'una manera ferma el company Bonet. Aquí tenim de fer constar el nostre més pregon agraiement a les companyes que amb els seus donatius contribuïren a l'adquisició de l'esmentada pilota.

S'han cel·lebrat ja dos encontres entre els de tercer i els de quart.

En el primer, guanyaren els de tercer; i

el teatre en el seu entorn

meus que us digui que la vida és un espectacle on cada un és autor, actor i públic.

D'ací dedueixo que les nostres obres totes les havem d'endegar pel camí del Bé:

Com a autors, per a que ens prenguin exemple.

Com a actors per a complir-ho.

Com a públic per a comprendre si obren bé o malament.

L'home que viu dins de l'ambient actual és digne d'admiració si sap esquivar els vicis i pasions.

Però, si es deixa dominar per ells què direm?

Que més li valdria caure en un abisme per a no sortir-ne més.

I si una vegada és arrastrat per els vicis i passions sap abandonar-los?

Llavors és un home digne de tota l'admiració, respecte i lloança.

Així havem de buscar la Perfecció.

Per tant la vida és el camí que hom ha de seguir per a portar la Perfecció al seu terme.

V. B.

Lliure

a la revenja quedaren vencedors els de quart.

El pròxim encontre seran els del Professional contra els de quart curs (pla 1914).

Ara que passa, cal mantenir-ho aquest caliu esportiu.

Nosaltres estem incondicionalment al costat d'aquesta innovació, però al mateix temps, lamentem que aquestes activitats quedin inclòides únicament en el futbol.

Seria una cosa digna del major elogi que puguessim formar una secció Atlètica.

No serà pas perquè a la Normal no hi hagi companyies dotades de qualitats suficients per a poder-la constituir.

A veure, doncs si ens animem.

un error lamentable

No hi ha dupte, companys, que si haveu observat quelcom l'estat de coes en ço que es refereixi a l'educació, us heu donat compte d'una realitat vertaderament crua; la de que hi ha qui creu que amb el bastó es convenç. No cal dir que és una planyent equivocació; podria fer creurer, acatar les ordres que s'imposa, però convencer.... jamai!

Mitjançant unes fuetades, es pot governar al nen, al dolent, però fer-li comprendre que ha obrat mal, que és necessari millorar, que per la seva falta la seva culpa es greu i que mereix càstig; no es corregirà mai amb la violència d'un cop. Molts, però, pateixen el mal de no saber-ho comprendre. Doncs bé, aqueixos no poden servir per educadors, car l'educar es convencer a l'educant, de fer bé i ço no es logra pas a fuetades. L'educant ha d'obrar bé amb el convenciment propi de que ha d'obrar així.

Es lamentable, però, el creure possible educar amb el bastó. No, no s'educa, ans al contrari, les fuetades que en principi fan mal i avergonyeixen, estornen després en dolent estímul de la sensibilitat moral del nen que sap d'anticipat que el seu càstic físicament no te altra conseqüència que un dolor passatger, però la ràbia i el furor que en son cor neix en sentir son cos atropellat dura i s'engrandeix fins a

necrològica

Diumenge passat, dia 6 de Novembre, finí a la seva casa de Lleida, el joveníssim company nostre Joan Manuel Soler.

Tenia ja el Batxillerat, i ara estava cursant el 1.er curs del Professional.

La nova del seu traspàs a tots ens sos-

l'horrible exageració de sentir-se enemic.

No cal dir que en aquestes condicions l'home creix en un estat de franca antipatia envers tot i envers tothom i aquesta antipatia envers el pròxim es una de les tantes causes que originen vics i males costums; faltes que absorveixen a l'home.

Es un error gran creure que amb el fuet s'aplaca al rebel, de moment, per un cop de força sí, però després (si no el convencen ans del contrari) esdevindrà com a terrible enemic amb el record sagnant de les fuetades i llavors, serà impossible subjectar-lo.

Nosaltres, companys, tenim nostra tasca sobre aquest assumpte i ella deu consistir en donar exemple, seguint les estrades que ens ensenya la moderna Pedagogia no pas la que hem contemplat fins ara, perquè d'aquesta manera la generació del demà no facin ço que fan molts dels homes d'avui; pegar sens molestar-se a medir les conseqüències d'acte tan degnigrant, pegar sens comprendre que el cop es crit de comandament en un moment de llàstima, sens veurer inconscients el perjudici que reporten al progrés humanitari, aquest progrés que a nosaltres, als educadors, laboradors de l'inteligència humana, ens està encomanat.

JORDI ALBERT.

Lliure

prengué. Tots en quedarem ressentits. Hi hagué dol general.

A l'endemà, dilluns, per la tarda, tingué lloc l'enterrament, que no cal dir que acudiren tots els estudiants, tan els interns com els externs a retre l'últim tribut al company finit.

Trametem per mitjà del nostre portaveu, el més sentit condol a tota la seva família.

d'administració

de nou a l'obra

Finides les vacances, i començat de nou el curs, tornem a rependre les nostres tasques que tinguerem de suspendre el maig passat.

Anem a començar un altre curs. Un altre curs que probablement serà pròdig en sorpreses. Per la nostra part farem tots els possibles mitjançant les iniciatives que tenim propòsit l'any passat, i d'altres que aportarem de noves, d'esclasificar l'ambient estudiantil normalístic.

Aqueixa no és pas una feina planera. Tenim de lluitar amb un sens fi de dificultats de tots els ordres. Economicament estem a zero. Les úniques entrades que tenim, i les quals ens permeten fer sortir aquest portantveu que repartim gratis a tots els afiliats de la nostra Agrupació, son dels rebuts mensuals.

I en quan a la part que podríem dir moral, tots u sabem, sense fer cap esboç

aquí, en les circumstàncies que ens trobem.

S'imposa, doncs, una activitat ferma per a cada u de nosaltres. Tenim de fer despertar a la Normal d'aquest estat morbos i d'ensopiment que sempre l'ha dominat. Tenim de fer-la bellugar, de donar-li vida. I els encarregats de tot això som nosaltres.

L'any passat, alimentats d'aquests propòsits, varem iniciar-la aquesta obra. Enguany tenim d'acabar-la. Però per això es necessari l'esforç de tots.

Companys! No us retrasseu en els vostres rebuts, doncs d'ells depen la vida del nostre portantveu, que des d'ara ens parlarà cada quinze dies.

Ajudeu en el vostre esforç individual, sense esgatimar gens la voluntat, a l'obra col lectiva que tots volem portar a terme.

P. X.

notícies i rumors dels alumnes lliures

— En aquest lloc aniran totes quantes notícies ens donguin els associats i que puguin interessar als estudiants en general.

— Aquesta secció servirà per a dir totes les veritats per crues que siguin.

● Els alumnes lliures estan contents de l'organització dels exàmens de Setembre, encara que esperen que als pròxims exàmens (Gener, Juny, ect.), s'organitzaran com en la Normal de Barcelona, en que assignatura per assignatura s'anuncia exactament l'hora de l'exàmen.

● En els exàmens lliures de Setembre alguns tribunals és constituïen moltes hores després d'anunciats, i el tribunal de Matemàtiques en les segones convocatò-

ries es constituí abans de l'hora anunciada.

● Quan un alumne lliure s'examina de pràctiques l'exigeixen que s'expliqui segons mètodes moderns. Ens fa l'efecte que no s'han donat compte de que la pedagogia d'En Ballesteros es una cosa anacrònica, impròpria per aprendre Pedagogia i util solsament per ajudar a treure el títol.

● Cal donar la notícia de que als exàmens de Setembre la Normal fou camp de maniobres de provocadors d'aldarulls, de covarts que insulten mitjants antònims.

● El professor de dibuix senyor Aureli Vicent ha deixat Lleida i el substituirà el senyor Melé.

● No hi ha dubte que els estudiants que pensen pel seu compte ens agrairan la publicació d'aquesta secció de notícies i rumors. Els demanem ajuda.

ALTAVEU.

Col.legi Ibèric

Av. de la República, 18 i 20
LEIDA

1.ª i 2.ma Ensenyança
Idiomes - Comerç - Dibuix
Preparació a tota classe
d'oposicions - Peritatges

M A G I S T E R

Alumnes interns, míg

pensionistes i externs